

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2782/05
09.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u pravnoj stvari tužilje AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tužene BB, čiji je punomoćnik BV, advokat, radi isplate, te po protivtužbi protivtužilje BB, protiv tužene AA, radi isplate, odlučujući o reviziji tužilje – protivtužene, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu br. Gž.1252/2004 od 5. januara 2005. godine, u sednici održanoj 9. februara 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilje - protivtužene izjavljena protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu br. Gž.1252/2004 od 5. januara 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P.br.4243/2002 od 28. oktobra 2003. godine, izrekom u stavu prvom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev da sud obaveže tuženu da isplati tužilji na ime naknade troškova datog održavanja ukupan iznos od 712.500,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom od 28. oktobra 2003. godine, kao dana presuđenja, pa do konačne isplate, kao i da joj naknadi troškove parničnog postupka. Izrekom u stavu drugom, odbijen je zahtev tužilje za oslobađanje plaćanja troškova parničnog postupka. Izrekom u stavu trećem, odbijen je kao neosnovan protivtužbeni zahtev da se obaveže tužilja, kao protivtužena da vrati tuženoj kao protivtužilji iznos od 15.000 nemačkih maraka, preračunatih u euro, po kursu na dan promene valute, 31. maja 2002. godine, sa domicilnom kamatom počev od 9. marta 2001. godine pa do konačne isplate, kao i zahtev da joj naknadi troškove parničnog postupka, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja pa do konačne isplate. Izrekom u stavu četvrtom odbijen je kao neosnovan predlog tužene za donošenje rešenja o određivanju privremene mere. Izrekom u stavu petom, rešeno je da svaka stranka snosi svoje parnične troškove.

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu br. Gž.1252/2004 od 5. januara 2005. godine, žalba tužilje – protivtužene odbijena je kao neosnovana i potvrđena presuda Opštinskog suda u Novom Sadu P.br.4243/02 od 28. oktobra 2003. godine u odbijajućem delu tužbenog zahteva.

Protiv presude drugostepenog suda, reviziju je blagovremeno izjavila tužilja, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu čl. 386. saveznog ZPP, u vezi čl. 491. st. 4. republičkog ZPP i našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz čl. 354. st. 2. tač. 11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti. Neosnovano je ukazivanje revidenta na bitne povrede iz čl. 354. st. 2. tač. 14. ZPP, jer je pobijana presuda sa jasnim i neprotivrečnim razlozima o odlučnim činjenicama.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, pok. PP je sa svojom sestričinom – tuženom, imao zaključen ugovor o doživotnom izdržavanju, a nakon zaključenja ovoga ugovora je zasnovao vanbračnu zajednicu sa tužiljom, novembra meseca 1995. godine. Zajednica života trajala je do smrti pok. PP 2001. godine. Tužilja se doselila u njegovu kuću u VV i donela nešto pokretnih stvari i ogreva. Penzije su trošili zajednički, za životne potrebe i kupovinu lekova. Pok. PP je bolovao od dijabetesa i parkinsonove bolesti, a tužilja od visokog krvnog pritiska. Tokom trajanja vanbračne zajednice, pok. PP je prodao svoj traktor i priključke. Od dela dobijenog novca je podigao nadgrobni spomenik bivšoj supruzi, a od dela preostalog novca je plaćena operacija tužilje. Tokom trajanja vanbračne zajednice, tužilja je negovala pok. PP, kuvala je, prala i peglala, te obavljala sve ostale kućne poslove, ali su za poslove u bašti i oko kuće angažovali treća lica, koja su plaćali iz zajedničkih sredstava. Posle smrti pok. PP, tužilja se iselila iz njegove kuće i vratila na staru adresu, kojom prilikom je odnela svoje pokretne stvari i 3.000 DEM. Nikakav pismeni sporazum između tužilje i pok. PP nije bio zaključen.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi odbili kao neosnovan tužbeni zahtev za obavezivanje tužene da tužilji isplati naknadu za rad u vanbračnoj zajednici, koja bi obuhvatila njena lična uložena novčana sredstva, rad i dr. Date razloge u celini prihvata i Vrhovni sud, pa su neosnovani navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Naime, u konkretnom slučaju je između tužilje i pok. PP bila zasnovana vanbračna zajednica, koja je prema odredbi čl. 16. st. 1. Zakona o braku i porodičnim odnosima iz 1980. godine, sa kasnijim izmenama i dopunama, kao merodavnog propisa, izjednačena sa bračnom zajednicom u pogledu prava na međusobno izdržavanje i u pogledu drugih imovinsko-pravnih odnosa, pod uslovima i na način propisan tim Zakonom. Odredbom čl. 29. st. 1. istog Zakona, između ostalog, propisano je da se odnosi između bračnih drugova zasnivaju i na međusobnom pomaganju. Prema odredbi čl. 30. st. 1. toga Zakona, bračni drugovi su dužni da se uzajamno izdržavaju.

Polazeći od izloženog, fizičko pomaganje, kroz obavljanje kućnih poslova i brigu i negu oko pok. PP, upravo bi predstavljalo obavezu bračnog druga, pa samim tim i vanbračnog druga tokom trajanja zajednice života. Uzajamno izdržavanje, razume se, u okviru materijalnih mogućnosti, takođe predstavlja zakonsku obavezu. Iz ovoga razloga, tužilja nije činila ništa više od onoga što je bila dužna da čini kao vanbračna supruga pok. PP. Zbog toga je neosnovan njen tužbeni zahtev da se tužena obaveže da joj isplati naknadu za dato izdržavanje i za fizički rad i negu koji je obavila tokom trajanja vanbračne zajednice.

Navodima revizije napada se utvrđeno činjenično stanje, uz isticanje da između tužilje i pok. PP nije bila uspostavljena vanbračna zajednica, nego praktično zajednica života između primaoca i davaoca izdržavanja. Ovim navodima revizije napada se utvrđeno činjenično stanje da se u konkretnom slučaju radilo upravo o vanbračnoj zajednici, te kako činjenično stanje ne može biti predmet ocene u revizijskom postupku, na osnovu odredbe čl. 385. st. 3. ZPP, ove navode Vrhovni sud nije ispitivao.

Polazeći od izloženog, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci. na osnovu čl. 393. saveznog ZPP, u vezi čl. 491. st. 4. republičkog ZPP.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd